

uitgegeven Werk, over *de Bezittingen der Nederlanders in Azië, Afrika en Amerika*, aan Koning WILLEM I opgedragen, geeft hem eene voorname plaats onder de Schrijvers over die gewigtige possessiën. Hij had zeven jaren lang op Java in verschillende meest hooge militaire betrekkingen doorgebracht. In dat Werk verdedigde hij onder anderen de Nederlandsch-Indische Regering tegen onderscheidene beschuldigingen, die de Engelsche Gouverneur Sir STAMFORD RAFFLES, in dien's Werk over Java heeft uitgebragt. Ook heeft VAN DEN BOSCH van zijne bekwaamheid als Schrijver doen blijken, door zijne uitgegevene uitvoerige Verhandeling over *de mogelijkheid, de beste wijze van uitvoering en de belangrijke voordeelen eener algemeene Armen-Inrigting in het Rijk der Nederlanden, door het vestigen eener landbouwende Kolonie in deszelfs noordelijk gedeelte*. Dit herinnert tevens aan VAN DEN BOSCH, als den ontwerper der Maatschappij van Weldadigheid, waarvan de edele bedoeling nimmer bestreden is, hoe verschillend ook over den uitslag gedacht wordt. Het is noodeloos hier ter plaatse te treden in eene breedere ontwikkeling der hooge Staatsbetrekkingen, waarin hij zijn Vaderland van dienst heeft willen zijn.

Verder overleed aan de gevolgen van algemeene verzwakking op den 2^{den} November 1844 de Heer J. F. SERRURIER, laatst Referendaris bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, op 73-jarigen ouderdom te 's Gravenhage. Toen bij de oprigting des Instituuts SERRURIER tot Lid der Eerste Klasse werd benoemd, was hij door zijne *Boeren Goudmijn* en door zijn *Fruithkundig Woordenboek* reeds loffelijk bekend geworden als een der weinige geletterde beoefenaren der praktische Landbouwkunde. Hoogst merkwaardig is de wijze, waarop hij den Landbouw leerde keerde kennen en liefhebben. Met veel zelfstandigheid van karakter en eenen bepaalden afkeer tegen allen dwang door de natuur bedeed, werd hij, na verscheidene jaren op de Scholen te hebben doorgebracht, als veertienjarig knaapje verplaatst naar een aangenaam dorp in de nabijheid van Wiesbaden, ter inwoning bij eenen bejaarden Predikant, om dien's onderwijs in het Hebreeuwsch te ontvangen. Daar ontwaakte

onder het ongekend genot eener vrijere levenswijze, in hem de zucht voor Landbouw- en Landhuishoudkunde. De bestemming die voor, maar niet door hem gekozen was, van Predikant bij de Hervormden in Nederland, wijzigde hij zelve, door tot Predikant bij de Waalsche Gemeente zich voor te bereiden, maar zich minder geschikt oordeelende voor eene betrekking, die eene onverdeelde toewijding vordert, verliet hij, na twee jaren te Zwolle als Predikant werkzaam te zijn geweest, den geestelijken stand en kort daarna vinden wij hem als huisvader op een landgoed in Zwolkerkerspel gevestigd als geletterd man en praktisch landbouwer. Doch het landelijk bedrijf schijnt in ons Vaderland slechts hem genoegzaam te voeden, die tot de levenswijze van den boerenstand geheel overgaat, en het is dus niet te verwonderen, dat SERRURIER in 1815 bij de hoop op eene herleving van den handel zich naar Amsterdam begaf, om eenen meer voordeeligen werkring te zoeken, waarin hij tamelijk wel mogt slagen. Echter bleef hij als Secretaris der Kommissie van Landbouw met zijn lievelingsvak in betrekking, en gaf ook nog verdere blijken van zijne belangstelling in den landbouw en andere algemeene zaken, door de uitgave van *den Buitenman*, een op onbepaalde tijden in losse Stukjes uitgegeven Tijdschrift. Van 1815—1827, toen hij zich naar 's Hage met der woon verplaatste, was hij inzonderheid werkzaam als Lid der Klasse, werd onderscheidene malen door het vertrouwen zijner Medeleden met het Voorzitterschap vereerd, was niet minder dan veertien malen der Klasse van dienst, door zijne voorlichting omtrent landhuishoudkundige en technische Ontwerpen, Werktuigen en Geschriften, en verrijkte de Verhandelingen der Klasse met een onderzoek *of groote dan wel kleine boerderijen in het belang van den Staat in het algemeen, en van den landbouw en deszelfs beoefenaars in het bijzonder het voordeeligt zijn*.

Onder de belangrijke voordragten, waarmede hij de Klasse onderhield, behoort eene beschouwing van de Maatschappij van Weldadigheid, die toenmaals werd opgericht, en welke hij oordeelde tot eene kostbare en minder doelmatige armenverzorging te geleiden. Zijn voorstel aan de Klasse gedaan, om deze be-

denkingen uit haren naam aan de Regering voor te dragen, vond toenmaals geen bijval. In den Buitenman geplaatst is zij echter later ter kennis van het Algemeen gekomen. Een andermaal vestigde hij de aandacht op het aanzienlijke gedeelte van ons kleine Vaderland, dat van den loop der rivieren verwijderd en van de nabijheid van groote steden ontbloot, aan de geringe hulpmiddelen eener armoedige en schrale bevolking is overgelaten, waar gebrekkige middelen van gemeenschap met de opgenoemde oorzaken zich vereenigen, om woeste streken te doen voortduren in een land dat van kapitalen overvloedt, welke niet zelden aan vreemden ten gebruike worden afgestaan. Dáár kon volgens SERRURIER de Staat, door aanmoediging van den landbouw, eene nijvere bevolking doen ontstaan, waarin zij wederkeerig eenen gewigtigen steun zou vinden.

Zijne benoeming tot Referendaris geschiedde op voordragt van den Minister GOBELSCHROY, die hem tot adviseur verlangde. Doch zoowel de Staatkundige gebeurtenissen, als eene verzwakking van het zintuig des gezichts, die eindelijk in geheele blindheid overging, hebben zijne werkzaamheid te 's Hage kort van duur gemaakt.

Verder ontviel aan de Klasse op den 15ten November 1844, N. C. DE FREMERY, A. L. M. Phil. en Med. Dr.; Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, rustend Hoogleraar aan de Hoogeschool te Utrecht, vaste President der Provinciale Geneeskundige Kommissie van Geneeskundig Onderzoek en Toezigt te Utrecht. Hij bereikte zijn 75ste levensjaar, en had tot voor weinige jaren eene duurzame goede gezondheid genoten.

Hij had aan de Hoogeschool te Leyden, door eene Dissertatie *over den Blixsem* zich reeds als ijverig beoefenaar der Natuurkunde doen kennen, eer hij na de verdediging eener Akademische Verhandeling *over de verandering der gedaante van het Bekken inzonderheit ten gevolge van beenverweeking ontstaan*, tot Doctor in de Geneeskunde werd bevorderd. Hieraan had hij waarschijnlijk te danken, dat hij twee jaren na die bevordering tot Hoogleraar in de Geneeskunde te Utrecht werd beroepen. Hij belastte zich daar met het onderwijs in de *Scheikunde*, de *Artsnijmengkunde* en de *Dierkunde*, waarbij later de